

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Årsrapport

Diarienummer
2008-01586

Socialfonden 2007-2013

ÅRSRAPPORT

2007

Innehåll

1. Identifiering	3
2. Översyn över genomförandet av det operativa programmet	4
3. Uppgifter per programområde	22
4. ESF-program: Enhetlighet och koncentration	30
5. Program som finansieras av ERUF/sammahållningsfonden: större projekt	32
6. Tekniskt stöd (programområde 3)	32
7. Information och offentlighet	33

1. Identifiering

Operativt program	Mål: Regional konkurrenskraft och sysselsättning
	Stödberättigat område: Sverige
	Programperiod: 2007-2013
	Programnummer (CCI-nr): 2007SE052PO001
	Programmets namn: Nationellt strukturfondsprogram för regional konkurrenskraft och sysselsättning (ESF) 2007-2013
Årsrapport om genomförandet	2007
	Den 13 juni 2008

2. Översyn över genomförandet av det operativa programmet

2.1 Resultat och analys av utvecklingen

Socialfonden 2007-2013, namnet för det operativa programmet i Sverige, godkändes av Europeiska kommissionen den 25 september 2007. Den första utlysningsomgången med över 40 utlysningar ägde rum i december 2007. Det utlysta beloppet uppgick till 55 miljoner euro. Resultatet av utlysningen (i mitten av januari) blev cirka 1000 ansökningar med ett ansökt belopp på mer än 200 miljoner euro, vilket visar på ett stort intresse för Socialfonden.

2.1.2 Uppgifter om den konkreta utvecklingen av det operativa programmet

Enligt avsnitt 4 i det operativa programmet *Förutsättningar för genomförande av programmet* ska riktlinjer, ramar och föreskrifter tas fram för att möjliggöra genomförandet av programmet. År 2007 har ägnats åt att säkerställa dessa förutsättningar, nämligen:

1. Genomförandeorganisationen för Socialfonden i Sverige:
 - a) Strukturfondspartnerskapens inrättande och förberedelsearbete,
 - b) Svenska ESF-rådets två nya befogenheter, dels att ansvara för projektgranskning och utbetalning, dels att vara attesterande myndighet,
2. Stöd i handläggnings- och beredningsprocessen.
3. Stöd för projektsökande och projektägare.
4. Medfinansiering.
5. Övervakningskommitténs ställningstagande till och godkännande av ett flertal nyckeldokument: fördelningsmodell av regionala ESF-medel, regionala planer, urvalskriterier samt plan för uppföljning och utvärdering.

Punkterna 1-2 beskrivs i avsnittet "Kvalitetsanalys", punkterna 3-4 i avsnittet "Information om programmet" och punkten 5 beskrivs i avsnittet "Socialfondens övervakningskommitté".

Kvantifierade mål och indikatorer för Socialfonden i Sverige är fördelade mellan de två programområdena *Kompetensförsörjning* och *Ökat arbetskraftsutbud*. Eftersom ingen programverksamhet ännu har ägt rum är samtliga indikatorer och mål nollställda. De första uppgifterna förväntas i slutet av 2008.

Tabell 1 Kvantifierade mål för programområde 1. Basvärdena är hämtade från det operativa programmet, avsnitt 3.2.2 och 3.3.2

Indikatorer	2007		
	Kvinnor	Män	Totalt
Sysselsatta i kompetensutveckling			
Resultat	0	0	0
Mål	-	-	200 000
Basvärde	-	-	Totalt antal sysselsatta individer 2006 enligt SCB arbetskraftsundersökningar, AKU, var 4 340 000 individer.
Sysselsatta i kompetensutveckling i likabehandling			
Resultat	0	0	0
Mål	-	-	20 000
Basvärde	-	-	Andelen deltagare i projekt för att öka kompetensen inom mångfald, tillgänglighet och jämställdhet var drygt 6 procent av antalet deltagare i projekt i genomförandefas, åtgärd 1:2 i Växtkraft mål 3 under perioden 2000-2006.
Sysselsatta i kompetensutveckling för att minska långtidssjukskrivningar			
Resultat	0	0	0
Mål	-	-	20 000
Basvärde	-	-	Empiriska studier visar att knappt 50 procent av de som arbetade innan sjukskrivningen, ansåg att deras sjukfrånvaro var arbetsrelaterad, år 2003.
Andel förprojekteringar som gått vidare till genomförande			
Resultat	-	-	0
Mål	-	-	75 procent
Basvärde	-	-	I Växtkraft Mål 3 under 2000-2006 utgjorde projekt i genomförandefas, åtgärd 1:2 som andel av projekt i förprojekteringsfas, åtgärd 1:1, 69 procent för samlingsprojekt och 83 procent för enskilda projekt.
	Kvinnor	Män	Totalt
Antal deltagare som är utanför arbetsmarknaden			
Resultat	0	0	0
Mål	-	-	75 000
Basvärde	-	-	Av antalet arbetslösa under 2006 var enligt AMS i genomsnitt; 154 000 långtidsarbetslösa, 76 000 utrikes födda, 22 000 unga. Under samma period var 119 000 långtidssjukskrivna enligt Försäkringskassan
Antal deltagare varav utrikesfödda			
Resultat	0	0	0
Mål	-	-	15 000
Basvärde	-	-	Se ovan
Antal deltagare varav unga			
Resultat	0	0	0
Mål	-	-	5 000
Basvärde	-	-	Se ovan

Indikatorer	2007		
	Kvinnor	Män	Totalt
Antal deltagare varav långtidssjukrivna			
Resultat	0	0	0
Mål	-	-	15 000
Basvärde	-	-	Se ovan.
Andelen deltagare, som efter avslutat projekt har fått jobb eller upplever att deras möjligheter att få jobb har ökat,			
Resultat	-	-	0
Mål	-	-	70 procent
Basvärde	-	-	Basvärde saknas.
Andelen deltagare i arbete, 90 dagar efter avslutat projekt ska vara minst 10 procentenheter högre än det viktade genomsnittliga resultatet för Särskilt anställningsstöd och Förberedande utbildning, (eller annan reguljär åtgärd för motsvarande målgrupp) uppdelat för respektive år samt för hela programperioden.			
Resultat	-	-	0
Mål	-	-	10 procentenheter högre än basvärde
Basvärde	-	-	För 2005 var den viktade genomsnittliga andelen i arbete efter 90 dagar 18 % för Särskilt anställningsstöd och Förberedande utbildning.

2.1.2 Finansiell information

Medelsramen för Socialfonden beräknas till 691,6 miljoner euro för perioden 2007–2013 i löpande priser. Av medelsramen fördelas cirka 29 procent till programområde 1 och cirka 67 procent till programområde 2. För programområde 3, tekniskt stöd, avsätts 4 procent av medlen. Programområde 3 beskrivs i avsnittet om tekniskt stöd.

Under 2007 har inte någon projektverksamhet ägt rum, däremot har Europeiska kommissionen utbetalat förskott på cirka 134 miljoner kronor, såsom framgår av tabell 2.

Tabell 2 Finansiell information, samtliga belopp är i euro

	Av projektägaren ansökt belopp om utbetalning	Motsvarade offentligt stöd	Privata utgifter (ej tillämplig för Sverige)	Utbetalningar till projektägaren	Summa inbetalningar från Europeiska kommissionen (€)
Programområde 1	Europeiska socialfonden				
Fond					
därav utgifter av ESF-typ	0	0	0	0	3 734 376 (förskott)
därav utgifter av ERUF-typ ¹	0	0	0	0	0
Programområde 2	Europeiska socialfonden				
Fond					
därav utgifter av ESF-typ	0	0	0	0	9 543 406 (förskott)
därav utgifter av ERUF-typ	0	0	0	0	0
Programområde 3	Europeiska socialfonden				
Fond					
därav utgifter av ESF-typ	808 000	808 000		1 616 000	553 241 (förskott)
därav utgifter av ERUF-typ	0	0	0	0	0
Slutsumma	808 000	808 000	0	1 616 000	13 831 023 (förskott)
Summa för regioner med övergångstöd som ingår i slutsumman	0	0	0	0	0
Summa för regioner utan övergångstöd som ingår i slutsumman	0	0	0	0	0
Utgifter av ESF-typ som ingår i slutsumman om det operativa programmet medfinansieras av ERUF	0	0	0	0	0
Utgifter av ERUF-typ som ingår i slutsumman om det operativa programmet medfinansieras av ESF	0	0	0	0	0

¹ Av de cirka 1000 inkomna ansökningar (perioden december 2007-januari 2008) hade cirka 20 inslag av ERUF-typ.

2.1.3 Uppgifter om uppdelningen av användningen av stödet från fonderna

Socialfonden i Sverige är uppdelad i två prioriteringar: programområde 1, *Kompetensförsörjning* och programområde 2, *Ökat arbetskraftsutbud*. Enligt avsnitt 2 i det operativa programmet har dessa en tydlig koppling till Europeiska sysselsättningsstrategin och den svenska regeringens fyra riktlinjer för Socialfonden. De fyra riktlinjerna är:

- Främja sådan kompetensutveckling som säkerställer en omställning av redan sysselsatta så att de inte riskerar arbetslöshet på grund av att de inte har efterfrågad kompetens.
- Underlätta för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden att träda in och stanna kvar på arbetsmarknaden genom otraditionella insatser.
- Förebygga och motverka diskriminering och utestängning på arbetsmarknaden.
- Förebygga långtidssjukskrivningar och underlätta en återgång till arbete för personer som är eller har varit långtidssjukskrivna genom innovativa insatser.

Utgiftskategorierna är kopplade till programområdena:

Kod 62 Utveckling av system och strategier för livslångt lärande i företag, utbildning och tjänster för anställda i syfte att ge dem bättre förutsättningar att anpassa sig till förändringar; främjande av entreprenörskap och innovation (*programområde 1*)

Kod 64 Utveckling av särskilda tjänster för anställning, utbildning och stöd i samband med omstrukturering av sektorer och företag, samt utveckling av system för att föregripa ekonomiska förändringar och framtida krav vad gäller arbete och kompetens (*programområde 1*)

Kod 66 Genomförande av aktiva och förebyggande åtgärder på arbetsmarknaden (*programområde 1*)

Kod 71 Vägar som leder till integration och återinträde på arbetsmarknaden för mindre gynnade människor; bekämpande av diskriminering när det gäller tillträde till och förmåga att gå vidare på arbetsmarknaden samt främjande av positiva attityder till mångfald på arbetsplatsen (*programområde 2*)

Kod 72 Planering, införande och genomförande av reformer av utbildningssystemen för att öka anställbarheten; bättre anpassning av såväl den grundläggande som den yrkesinriktade utbildningen till arbetsmarknadens behov samt uppdatering av utbildarnas kompetens med innovation och en kunskapsbaserad ekonomi som mål (*programområde 2*)

Den sista kategorin är kopplad till tekniskt stöd, programområde 3:

Kod 85 Planering, genomförande, övervakning och inspektion.

Kod 86 Utvärdering och studier, information och kommunikation.

Eftersom inget urval eller ingen projektverksamhet har ägt rum 2007 är beloppen nollställda.

Tabell 3 Kumulativ uppdelning av kategorier av gemenskapens stöd i euro

Kommissionens referensnummer		CCI- nummer 2007SE052PO001			
Programmets namn:		Nationellt strukturfondsprogram för regional konkurrenskraft och sysselsättning (ESF) 2007-2013			
Datum för kommissionens senaste beslut om programmet:		Den 25 september 2007			
Prioriterat område	Finansieringsform	Typ av område	Näringsgren	Region	Belopp i euro
62	Återbetalningsfria stöd (kod: 01)	Inte tillämpligt (kod: 00)	Utbildning (kod: 18)	SE0	0
64	Återbetalningsfria stöd (kod: 01)	Inte tillämpligt (kod: 00)	Utbildning (kod: 18)	SE0	0
66	Återbetalningsfria stöd (kod: 01)	Inte tillämpligt (kod: 00)	Utbildning (kod: 18)	SE0	0
71	Återbetalningsfria stöd (kod: 01)	Inte tillämpligt (kod: 00)	Utbildning (kod: 18)	SE0	0
72	Återbetalningsfria stöd (kod: 01)	Inte tillämpligt (kod: 00)	Utbildning (kod: 18)	SE0	0
85	Återbetalningsfria stöd (kod: 01)	Inte tillämpligt (kod: 00)	Inte tillämpligt (kod: 00)	SE0	484 800*
86	Återbetalningsfria stöd (kod: 01)	Inte tillämpligt (kod: 00)	Inte tillämpligt (kod: 00)	SE0	323 200*

* Totalt 808 000 €. Tillkommer nationell offentlig medfinansiering på lika mycket, se avsnitt 6.

2.1.4 Stöd per målgrupp

Socialfondens målgrupper enligt det operativa programmet finns redovisade i avsnitt 3. Nedan presenteras informationen i enlighet med Europeiska kommissionens föreskrifter. Uppgifterna är nollställda, då det inte har ägt rum någon projektverksamhet under 2007.

Tabell 4 Uppgifter om deltagare i ESF-insatser, bilaga 23 i kommissionens förordning (EG) 1828/2006.

	2007	
	Kvinnor	Män
Antalet nya deltagare	0	0
Deltagare som slutar	0	0
Deltagare som försätter nästa år	0	0
Sysselsatta	0	0
Egenföretagare	0	0
Arbetslösa (inkl. långtid)	0	0
Långtidsarbetslösa	0	0
Utanför arbetskraften	0	0
Personer utanför arbetskraften som deltar i allmän eller yrkesinriktad utbildning	0	0
Ungdomar (15-24 år)	0	0
Äldre arbetstagare (55-64 år)	0	0
Personer med minoritetsstatus*	0	0
Utrikes födda**	0	0
Personer med funktionsnedsättning**	0	0
Övriga mindre gynnade grupper	0	0
Grundskolenivå (åk 1-9)	0	0
Gymnasienivå	0	0
Eftergymnasial utbildning (ej högskola)	0	0
Högskoleutbildning	0	0

*I Sverige har bl.a. romer, samer och tornedalsfinnar minoritetsstatus. Socialfonden i Sverige har dock inte prioriterat särskilda insatser för dessa minoriteter, vilket innebär att uppföljningar inte är möjliga. NUTS2-regionerna Övre och Mellersta Norrland har representanter från sametinget i sina strukturfondspartnerskap och de regionala planerna nämner vissa riktade insatser till samer.

**I bilagan står det "Invandrare" och "Funktionshindrade", vilket inte överensstämmer med det operativa programmet i Sverige.

2.1.5 Stöd som återbetalats eller använts på nytt

Enligt artikel 57 i Rådets förordning (EG) 1083/2006 ska särskilda förändringar hos projektägare redovisas inom fem år efter att projektet avslutats. Det inte har ägt rum någon projektverksamhet under 2007.

Inget förfarande enligt artiklarna 57 eller 98 i nämnd förordning har gjorts under 2007.

2.1.6 Kvalitetsanalys

Eftersom arbetet under 2007 har varit fokuserat på att säkerställa förutsättningarna för Socialfonden i enlighet med avsnitt 4 i det operativa programmet redogörs nedan för arbetet att etablera en genomförandeorganisation (Svenska ESF-rådet och strukturfondspartnerskapen). I avsnittet "Övervakning" nedan beskrivs

övervakningskommitténs arbete med fördelningsmodell, regionala planer, urvalskriterier och plan för uppföljning och utvärdering.

Genomförandeorganisationen för Socialfonden 2007-2103

Under perioden 2000-2006 var Svenska ESF-rådet förvaltande myndighet och AMS/Arbetsförmedlingen utbetalande och attesterande myndighet. Under perioden 2007-2013 ingår även de senare funktionerna i Svenska ESF-rådets uppdrag. Detta har inneburit en ny organisation för Svenska ESF-rådet, där det finns en enhet för projektgranskning, vars chef också sitter i ledningsgruppen samt en attesterande myndighet, som rapporterar till den ställföreträdande generaldirektören. Svenska ESF-rådet har även en internrevision.

Svenska ESF-rådet har sedan hösten 2006 varit i omställning. När nya interna organisationen etablerades den 1 maj 2007 avslutades processen med omställning. Cirka 80 personer har sagts upp och 15 kontor har lagts ned samtidigt som sex nya kontor har öppnats.

Svenska ESF-rådets uppdrag som förvaltande myndighet beskrivs i det operativa programmet. Strukturfondspartnerskapen² ska prioritera mellan ansökningar som av Svenska ESF-rådet redan har prövats mot formalia och urvalskriterier. Efter strukturfondspartnerskapets prioritering fattar Svenska ESF-rådet beslut och följer projekten i enlighet med myndighetens föreskrifter. Ingen prioritering ägde rum år 2007.

Ordföranden för strukturfondspartnerskapen utsågs i slutet av maj 2007 och dessa utsåg i sin tur ledamöter, utifrån nomineringarna från tillfrågade organisationer³. Prioriteringsuppdraget för strukturfondspartnerskapen gäller även för Regionalfonden (ERUF). I Socialfondens fall deltar strukturfondspartnerskapen i arbetet med att ta fram de regionala planerna⁴.

Stöd i handläggnings- och beredningsprocessen

I slutet av 2007 hade Svenska ESF-rådet färdigställt ett antal dokument som stöd för handläggnings- och beredningsprocessen. Med utgångspunkt från Övervakningskommitténs beslut om urvalskriterier togs ett beredningsprotokoll fram för handläggning av ansökningar.

Föreskrifterna beslutades av Svenska ESF-rådets styrelse i november 2007 och hade föregåtts av en remissrunda med Övervakningskommitténs organisationer och en hearing den 13 november. Remissrundan och hearingen ledde till att – utöver viss språköversyn – utgiftsslag och underlag till ansökan om utbetalning förtydligades

² Avsnitt 4.5.1 i det operativa programmet samt lagen om strukturfondspartnerskap (2007:459)

³ Information till ordförande för regionala strukturfondspartnerskap N2007/3312/TR 2007-06-06 samt bilaga 1 till det operativa programmet

⁴ Se avsnitt 4.5.2 i det operativa programmet och avsnittet "Övervakning" i denna rapport.

och rutinerna för dessa förenklades. Förenklingen innebar att projektägarna inte behöver skicka in samtliga underlag vid utbetalningsansökningar utan främst en huvudbok och verifikationslista. Projektägarna ska ha allt underliggande dokument (fakturor, avtal etc.) samlade hos sig. Kvalitetssäkringen av redovisning, stödberättigande kostnader och verksamhet kommer att göras genom artikel 13-kontroller⁵ (påplatsbesök).

I slutet av december 2007 beslutades beredningsprotokollet, som utgör ett stöd i handlägningsprocessen och innehåller följande avsnitt:

- 1) Grundläggande formalia.
- 2) Formalia enligt förordningar och föreskrifter.
- 3) Ekonomiska aspekter (budget och medfinansiering).
- 4) Urvalskriterier (godkända av Socialfondens övervakningskommitté).

Ett virtuellt handläggarstöd, EBS, och projektstöd, Projektrum, skulle sättas i drift inför de första utlysningarna under december månad. Driftsättningen försenades pga. tekniska problem och en första driftsättning skedde i mars 2008. Projektrummet öppnar möjligheten för elektroniska ansökningar, vilket är nytt jämfört med programperioden 2000-2006. Här ingår alla projektuppgifter som läggs in av projektsökanden. I EBS fattas beslut om utlysningar och beviljande av medel. Även utbetalningsansökningar bereds och godkänns genom EBS. Framtagande av ekonomisk statistik och indikatorinsamling sker också via EBS. För ytterligare information om Projektrummet se avsnittet ”Stöd för projektsökanden och projektägare” nedan.

Analys av resultat i förhållande till indikatorer och mål

Under 2007 har förutsättningarna för programmets säkrats. Såsom nämnts ovan har inte någon projektverksamhet ägt rum under 2007. Den har satt igång under maj 2008.

Effekter på jämställdhet

Då ingen projektverksamhet har ägt rum, är det för tidigt att skönja effekter på jämställdhet eller andra delar av programmet. I arbetet med att säkra förutsättningar för programmet har jämställdhetsintegrering och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning varit två viktiga kriterier, se avsnittet ”Stöd för projektsökanden och projektägare”. Kommittén underströk vikten av jämställdhetsperspektiv i samtliga nyckeldokument, vilket framgår av avsnittet ”Övervakning”.

Beskrivning av partnerskap

Partnerskapsbegreppet motsvarar i Socialfonden strukturfondspartnerskapen och Socialfondens övervakningskommitté.

⁵ Europeiska kommissionens tillämplighetsföreskrifter (EG) 1828/2006

Den 5 juni förordnades ledamöterna för Socialfondens övervakningskommitté (framgår av bilaga 2). Ledamöterna representerar myndigheter, arbetsmarknadens organisationer, ideella organisationer och forskningsorganisationer på nationell nivå.

Den 23 november 2007 beslutades arbetsordningen för Socialfondens övervakningskommitté. Enligt arbetsordningen kan kommittén inför formella sammanträden ha informella arbetsseminarier. Dessa har varit viktiga för förankring av nyckelfrågor. Under 2007 ägde två informella arbetsseminarier rum, den 23 augusti om fördelningsmodellen och den 12 september om bl.a. urvalskriterierna.

Det första formella sammanträdet ägde rum den 20 juni 2007, innan det operativa programmet godkändes av Europeiska kommissionen. Det andra formella sammanträdet ägde rum efter programmets godkännande den 23 november samma år och här fattades beslut som lade grunden för genomförandet av Socialfonden. Dessa beslutspunkter beskrivs i avsnitt 2.7.1.

De informella seminarierna har visat på ett stort engagemang för frågorna. Kommittén besitter en bred kompetens som täcker Socialfondens olika teman. Viktiga diskussionsämnen under 2007 har varit konsensusbeslutens omfattning, beslut med förbehåll och återtagna beslutsförslag. Kommitténs arbete under 2007 visar att kommittén är mån om ett program som når längre än den ordinarie verksamheten. Besluten om översyn av fördelningsmodell och urvalskriterier tar hänsyn till att programmet utvecklas och att förutsättningar för beslut kan komma att ändras.

Strukturfondspartnerskapen – se ovan - representerar viktiga aktörer för den regionala utvecklingen i strukturfundsregionerna (NUTS-2). Minst hälften av ledamöterna är politiker från kommuner och landsting. Strukturfondspartnerskapen har ledamöter från offentlig sektor, social ekonomi och arbetsmarknadens organisationer. Under 2007 har inga projekt prioriterats, däremot har samråd ägt rum om utlysningarnas innehåll i enlighet med det operativa programmet (avsnitt 4.5.3).

Information i enlighet med artikel 10 i Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) 1081/2006

Artikel 10 berör genomförandet utifrån:

- a) Jämställdhetsintegrering.
- b) Verksamhet som syftar till att öka deltagandet i arbetslivet för personer med utländsk bakgrund samt stärka deras sociala integration.
- c) Verksamhet som syftar till att stärka integration i arbetslivet och därmed förbättra social integration för personer som tillhör grupper med minoritetsstatus.
- d) Verksamhet som syftar till att stärka integrationen i arbetslivet och social integration för personer med funktionsnedsättning samt personer som missgynnas pga. sin sociala status och liknande.
- e) Innovativ verksamhet med redovisning av resultat och deras integrering.

f) Transnationell och interregional verksamhet.

Under 2007 skedde utlysningar som täcker b, d, e och f. Vad gäller punkt c har inte Socialfonden i Sverige prioriterat några särskilda insatser för minoriteter. Programmet inkluderar naturligtvis personer med minoritetsstatus. Punkt e motsvarar i Sverige två av Socialfondens genomförandekriterier⁶, nämligen innovation och strategisk påverkan. Vid utlysningar ska minst ett av genomförandekriterierna väljas. Innovation och strategisk påverkan har förekommit bland samtliga utlysningar med några få undantag. Samtliga utlysningar har innehållit krav på att sökanden ska beakta jämställdhetsintegrering och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, se avsnittet "Stöd för projektsökanden och projektägare".

Svenska ESF-rådet bedömer att inkomna ansökningar endast i viss utsträckning motsvarar utlysningarna utifrån främst kvalitet, mål, syfte och fokus. Cirka 50 av cirka 1000 ansökningar hade transnationella aktiviteter. Detta kommer att åtgärdas genom en särskild utlysning för transnationella projekt under senvåren 2008.

2.2 Uppgifter om överensstämmelse med gemenskapslagstiftning

I november 2007 beslutade Svenska ESF-rådet om interna riktlinjer för statsstöd⁷. Dessa riktlinjer togs fram i samråd med sakkunniga i statsstöd på regeringskansliet och NUTEK. De interna riktlinjerna är i enlighet med gemenskapslagstiftningen.

I enlighet med Europeiska kommissionens riktlinjer om förenkling av regelverk väcktes frågan upp om indirekta kostnader. Riktlinjerna innebär en ändring av den svenska strukturfondsförordningen (2007:14). En process kring en eventuell förändring i enlighet med riktlinjerna påbörjades under december 2007.

Under 2007 har inte några ställningstaganden i form av riklinjer eller föreskrifter gjorts i strid med gemenskapslagstiftningen.

2.3 Betydande problem och vidtagna åtgärder

För Svenska ESF-rådet innebar år 2007 en samordning av huvudsakligen tre processer:

- 1) Myndighetens interna organisation förändrades så att det uppfyller kraven för ett säkert kontroll- och förvaltningssystem.
- 2) Säkerställandet av ett effektivt och korrekt fullföljande av Equal och Växtkraft Mål 3.
- 3) Säkerställandet av ett effektivt och korrekt genomförande av Socialfonden.

⁶ Se avsnitt 2.5 i det operativa programmet, genomförandekriterierna är samverkan, lärande miljöer, innovation och strategisk påverkan.

⁷ Interna riktlinjer för bedömning av statsstödsregler 2007-2013 (dnr 2007-00371)

Svenska ESF-rådet har haft arbetsgrupper sedan december 2005 som på olika sätt har arbetat för att förbereda Socialfonden. Den nya organisationen började arbeta i maj 2007 med ett huvudkontor i Falun och Stockholm samt åtta regionkontor i Luleå, Östersund, Gävle, Örebro, Stockholm, Jönköping, Göteborg och Malmö. Fullföljandet av Equal och Växtkraft Mål 3 är en enhet vid Svenska ESF-rådet med 20-tal anställda. Dessutom har flertalet handläggare i den nya organisationen ärenden som också håller på att avslutas.

Samordningen av dessa tre processer har inneburit ett omställningsarbete, nyanställningar, tolkning av ett nytt program, nya föreskrifter, ny genomförandeorganisation och framtagande av nya nyckeldokument. Programmet godkännande i september – trots dess tidigare offentliggörande under senare delen av mars – påverkade att många av dokumenten fick sin slutliga utformning i slutet av november och början av december. Svenska ESF-rådet och strukturfonds-partnerskapen hann trots detta med att ta fram de regionala planerna och genomföra första utlysningssomgången.

Svenska ESF-rådet hade ambitionen att sätta i drift EBS och Projektrum i slutet av december (i samband med utlysningarna). På grund av tekniska problem kom den att sättas i drift i slutet av mars 2008. Detta medförde att Svenska ESF-rådet fick fortsätta sin handläggning av ärenden manuellt (såsom man har gjort tidigare). För sökanden innebar detta att mycket av det som automatiskt skulle fyllas i, fick göras av dem själva (se avsnitten ”Stöd i handläggnings- och beredningsprocessen” samt ”Stöd för projektsökande och projektägare”). Detta medförde även att sökanden fick manuellt bocka för och skriva i de fält som var aktuella för respektive utlysning. Detta innebar också att datasystemen fick hantera tunga textfiler, både på sökandens som Svenska ESF-rådets sida. Upplägget med en enda manuell ansökningsblankett visade sig dock vara bra med tanke på att sökande inte behövde välja mellan olika ansökningsblanketter och därmed minimerades risken att välja fel blankett.

Problem och eventuella åtgärder utifrån artikel 62.1 d i Rådets förordning (EG) 1083/2006 har inte varit aktuella under 2007 då ansvarig myndighet för revision, ESV, kommer att lämna sin första rapport den 31 december 2008.

Problem och eventuella åtgärder utifrån artikel 10 i Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) 1081/2006 har inte heller varit aktuella under 2007. Arbetet har främst varit fokuserat att tolka innebörden av centrala begrepp och kriterier i Socialfonden: jämställdhetsintegrering, tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, de fyra genomförandekriterierna samt transnationalitet. Erfarenheterna från första utlysningssomgången visar på att projektsökanden och projektägare kommer att behöva stöd med dessa kriterier och hur man konkret ska arbeta med dessa (se avsnittet ”Stöd för projektsökanden och projektägare”).

2.4 Förändringar i genomförandet av det operativa programmet

Utifrån den socioekonomiska situation som ligger till grund för programmet, finns det vid rapportens skrivande, inga större förändringar som påverkar programmets förutsättning, mål eller syfte (se bilaga 1).

2.5 Betydande förändringar enligt artikel 57

Med hänvisning till tidigare avsnitt, har under 2007 inte gjorts något förfarande i enlighet med artikel 57 i Rådets förordning (EG) 1083/2006.

2.6 Komplementaritet med andra EU-program

Under hösten 2007 bildades en samordningsgrupp för Regionalfonden (ERUF), Socialfonden, Europeiska fiskerifonden (EFF) samt Landsbygdsprogrammet. Gruppen hade möten i september och december. Arbetsgruppens uppgifter ska vara att behandla övergripande strategiska frågor när det gäller synergier och överlappningar mellan finansiella instrument och även utarbeta konkreta rutiner för hanteringen av ansökningar så att dubbelfinansiering undviks. De dokument som gruppen tar fram kommer att användas på förvaltningsmyndigheterna som stöd för handläggare.

Svenska ESF-rådet och NUTEK har ett samverkansuppdrag och under 2007 skedde ett erfarenhetsseminarium, där chefer och handläggare från båda myndigheter träffades. NUTEK och Svenska ESF-rådet är samlokaliserade på sju av nio orter, vilket har medfört att nära samarbete har skett under 2007 och kommer att ske under resten av programperioden. Under 2007 har båda myndigheter arbetat med att få samsyn och samverkan vad gäller uppföljning och utvärdering, främst att ha samma utvärderare av kriterierna relevans och konsistens i ERUF och Socialfonden.

Svenska ESF-rådet är även förvaltande och attesterande myndighet för Integrationsfonden, som sedan februari 2008 finns vid huvudkontoret i Stockholm.

2.7 Övervakning

Detta avsnitt redogör för Socialfondens övervakningskommittés arbete under 2007 samt arbetet med uppföljning och utvärdering.

2.7.1 Socialfondens övervakningskommitté

I detta avsnitt beskrivs Socialfondens övervakningskommittés arbete med fördelningsmodellen, de regionala planerna, urvalskriterierna samt plan för uppföljning och utvärdering.

Fördelningsmodellen

Enligt avsnitt 4.5.4 i det operativa programmet ska en modell tas fram för fördelning av programmedel dels mellan regionerna för regionala utlysningar, dels för nationella utlysningar. Modellen ska godkännas av kommittén.

Inför kommitténs konstituerande sammanträde den 20 juni 2007 stämde förslaget till fördelningsmodell av med kommittén. Kommittén kom överens om att 10 procent av ESF-medlen skulle avsättas för nationella utlysningar. Modellen för regionala

medel skulle diskuteras ytterligare med bakgrund av tidigare erfarenheter och utifrån det nya programmet. Detta skulle göras på ett informellt arbetsseminarium den 23 augusti 2007. Svenska ESF-rådet hade för uppdraget med framtagande av modellen upphandlat en kulturgeograf vid Uppsala universitet, vilken deltog på båda sammankomsterna den 20 juni och den 23 augusti.

Förslaget på modell utgick från programmets målgrupper och försökte ta hänsyn till dess intentioner. Varje programområde hade egna komponenter. Komponenterna hade viktats utifrån vissa premisser. För programområde 1 fanns tre komponenter: förvärvsarbetskomponenten, lågutbildningskomponenten och resekostnadskomponenten. Den första hade viktats mer än 50 procent med anledning av programområdets målgrupp, de sysselsatta. Den andra komponenten tog hänsyn till syftet med programområdet, som främst vänder sig till sysselsatta personer som riskerar omställning. De med låg utbildning skulle ha större risk att bli arbetslösa än de med hög utbildning. Syftet med den tredje komponenten – resekostnad – var att kompensera de nordliga länen för långa resor. Viktingen av dessa komponenter var 60, 20, 20 procent.

För programområde 2 fanns det fem komponenter: resekostnadskomponenten, arbetsfrånvarokomponenten (senare ändrad till arbetslöshetskomponenten), vakanskomponenten (senare ändrad till matchningskomponenten), ungdomskomponenten samt sjuk- och socialbidragskomponenten (senare ändrad till komponenten för sjukrelaterad ersättning och ekonomiskt bistånd för sin försörjning). Vakanskomponenten avsåg att ge en bild av hur många arbetstillfällen som skapas i regionen; ju färre sådana desto högre blir risken för arbetslöshet. Viktingen av dessa komponenter var jämnt fördelad, 20 procent vardera.

En viktig kommentar på sammanträdet den 20 juni var regionens projektskapande mekanismer, vilket på sikt leder till att medel upparbetas. På sammanträdet ställdes flera frågor om vilka underlag som hade använts för de olika komponenterna. I diskussionerna togs även frågan om personer med utländsk bakgrund upp och samt hur jämställdhetsperspektivet har beaktats.

Utifrån de kommentarer som gjordes den 23 augusti 2007 skulle ett antal förändringar göras och Svenska ESF-rådet skulle presentera nya viktningar för komponenterna. På seminariet återkom delvis samma frågor. Här talades det om en uppföljning av modellen årsvis och vid halva perioden. Några av komponenterna diskuterades mer än andra: resekostnads- och vakanskomponenten. I diskussionen nämndes även vilka ungdomar som tillhör ungdomskomponenten. Det skedde en förändring här för att jämna ut skillnader mellan universitetsorter.

Den 28 september 2007 skickade Svenska ESF-rådet ut en promemoria med tre versioner fördelningsmodellen per programområde. För att beakta könsperspektivet tillades en ny resekomponent i programområde 1 utifrån statistik om deltidsarbetslösa. Resekostnadskomponenten lyftes ut i samtliga versioner för båda programområdena som ett test bl.a. utifrån diskussionen på arbetsseminariet, där det

fanns olika synpunkter på hur relevant resekostnaderna var för programområde 1 och 2. När den lyftes ut ur modellen, var det förändringar på mellan 1-5 kronor per capita. Detta hade också tagits upp på arbetsseminariet: hur rättvis bild ger komponenten av de nordliga länen?

För att ta hänsyn till könsperspektivet i programområde 2 stärktes den existerande sjuk- och socialbidragskomponenten.

Kommentarrundan om promemorian avslutades i slutet av oktober och visade på att en tredjedel av ledamöterna föredrog en version med genuskomponent för programområde 1 samt en version utan hänsyn tagen till könsperspektiv i programområde 2. I promemorian var genuskomponenten i programområde 1 delvis byggd på en grupp som inte ingick i programmet. Bedömningen blev att den kan anses vilseledande. Programområdet fick bli utan genuskomponent i det beslutsförslag som delgavs kommittén i mitten av november. Eftersom könsperspektivet var säkrat i en av versionerna i programområde 2 föreslogs denna som beslutsförslaget.

Beslutet vid det formella sammanträdet den 23 november 2007 medförde att föreslagen fördelningsmodell fick gälla i perioden 2007-2008 och att den under år 2008 skulle revideras. Arbetet påbörjades den 6 februari 2008.

Regionala planer

De åtta regionerna ska inom ramen för det operativa programmet sätta upp egna prioriteringar för ESF-insatser (avsnitt 4.5.2). Detta regleras i de regionala planerna, som i majoriteten av fallen har tagits fram i samverkan mellan strukturfondspartnerskapen och Svenska ESF-rådet. Regionala planerna är därmed ett viktigt styrdokument. Under perioden 2000-2006 var planerna mera ett slags måldokument, som gav en riktning för ESF-insatserna.

Arbetet med att ta fram planerna började under sensommaren 2007 och samtliga planer kom in under perioden 5 oktober till 20 oktober 2007 till Svenska ESF-rådet och sekretariatet för kommittén. Enligt det operativa programmet ser processen ut enligt följande:

- 1) Regionens aktörer ska engageras i framtagandet av planerna.
Strukturfondspartnerskapet och Svenska ESF-rådet ska tydligt redovisa detta.
- 2) Svenska ESF-rådet ska granska planerna utifrån lag och förordning.
- 3) Kommittén ska avgöra om innehållet är i enlighet med programmets ramar och intentioner.

På kommitténs arbetsgruppsmöte den 31 oktober 2007 diskuterades ovanstående punkter. Representanter för regionerna deltog på mötet. Underlaget från mötet blev beslutsunderlaget på kommitténs sammanträde den 23 november 2007. Beslutsförslaget innehöll ett flertal förbehåll, efter vilka planerna reviderades.

Strukturfondspartnerskapen och Svenska ESF-rådet hade i samtliga regioner engagerat ett flertal aktörer i arbetet med framtagande av planerna. Detta hade säkrats genom referensgrupp, dialogseminarier och avstämningar per e-post. Eftersom bilden av vad som är engagemang varierar och strukturfondspartnerskapen hade kommit olika långt i sitt eget interna arbete och sin interna organisation kunde kommittén konstatera att en viss nivå av samverkan har skett.

Svenska ESF-rådets läsning utifrån formalia visade på olika variationer av i programmets vedertagna begrepp, introducering av nya begrepp samt beskrivningar av mandat och befogenhet som skilde sig från lag och förordning.

De regionala planerna höll sig inom programmets ramar och intentioner med få undantag. En regional plan ville finansiera insatser för att reformera utbildningssystemet. Detta var inte möjligt då Sverige inte har prioriterat något reformarbete i Socialfonden trots att möjligheten finns i Europaparlamentet och Rådets förordning (EG) 1081/2006. Jämställdhetsintegrering och tillgänglighet för personer med funktionshinder behövde kompletteras. Den regionala planen för Stockholm innehöll en prioritering om att arbeta med personer utanför arbetsmarknaden, vilka inte hade registrerats som arbetslösa, sjukskrivna men som pga. sin sociala situation var utsatta. I beslutsförslaget föreslogs att skrivningen skulle strykas eftersom medfinansieringen inte kunde styrkas då personerna inte var registrerade. Kommittén ansåg dock att skrivningen ska vara kvar och att Svenska ESF-rådet arbetar vidare med frågan.

Ytterligare tillägg från kommittén inför kommande revidering var:

- Regionerna ska se över och konkretisera synergieffekterna och samarbetsformerna med övriga EU-program.
- Regionerna ska dokumentera sin arbetsprocess då en utvärderare inte är på plats redan.
- Kulturens roll ska beaktas.
- Satsning på kompetensutvecklande insatser för antidiskriminering i programområde 1 ska förstärkas och förtydligas.

Urvalskriterierna

Enligt avsnitt 4.5.3 ska urvalskriterier för beviljande av ESF-medel tas fram. Urvalskriterierna ska utgå från programmets krav och förutsättningar. Inkomna ansökningar ska även prövas med avseende på formalia och ekonomisk effektivitet. Formalia- och urvalskriterieprövningen görs av Svenska ESF-rådet.

I det förslag som skickades inför det informella arbetsseminariet den 12 september 2007 fanns förslag till följande kriterier:

- Formalia enligt svenska och europeiska förordningar och regler.
- Kartläggning och analys av problem- och behovsbild.
- Målgrupper.
- Projektverksamhet och målsättningar (här skulle jämställdhetsintegrering och tillgänglighet för personer med funktionshinder bedömas).

- De fyra programkriterierna (lärande miljöer, innovation, samverkan och strategisk påverkan).
- Transnationalitet.
- Budget och medfinansiering.
- Uppföljning och utvärdering (endast genomförandefasen).
- Projektorganisation och kompetens (endast genomförandefasen).
- Riskhantering (endast genomförandefasen).

Ledamöterna ställde sig positiva till modellen. Diskussion kom att fokusera mer på hur modellen kan säkras när den tillämpas. Kommer ansökarna att förstå vad som menas med jämställdhetsSWOT eller utvärdering kopplad till lärande? Kommer handläggaren på Svenska ESF-rådet att känna sig säkra på att analysen är godtagbar? Det är därmed viktigt att stödja ansökare i ansökningsprocessen och handläggare i urvalsprocessen och här instämde alla ledamöter i behovet att ha särskilda processtödjande projekt, såsom det framgår av förslaget till operativt program.

Det framkom också att jämställdhetsintegrering och tillgänglighet för personer med funktionshinder kunde vara egna urvalskriterier och inte underfrågor till projektverksamhetskriteriet. Det kom förslag på att ha budget och medfinansiering som formalia snarare än ett kriterium (med tanke på att förordning och föreskrifter har reglerat dessa). Ledamöterna hade inget att invända mot att Svenska ESF-rådet bedömer kriterierna utifrån att de har uppfyllts (ja) eller inte (nej).

I det slutgiltiga beslutförslaget inför sammanträdet den 23 november 2007 fanns följande urvalskriterier:

- Formalia enligt svenska och europeiska förordningar och regler inklusive budget och medfinansiering.
- Kartläggning och analys av problem- och behovsbild.
- Målgrupper.
- Projektverksamhet och målsättningar.
- Jämställdhetsintegrering.
- Tillgänglighet för personer med funktionshinder.
- De fyra programkriterierna (lärande miljöer, innovation, samverkan och strategisk påverkan) – vid utlysningar kan minst ett av dessa väljas.
- Transnationalitet (kan väljas vid utlysning).
- Uppföljning, utvärdering och lärande (endast uppföljning och lärande under förprojektering).
- Projektorganisation och kompetens.
- Riskhantering (endast genomförandefasen).

Skrivningen under jämställdhetsintegrering ändrades på sammanträdet. Relevansbegreppet diskuterades, där relevans och kvalité jämfördes och vägdes mot varandra.

Kommittén beslutade om urvalskriterierna med den ändrade skrivningen för jämställdhetsintegrering samt om en översyn av urvalskriterierna under år 2009.

Plan för uppföljning och utvärdering

Enligt avsnitt 4.7 i det operativa programmet ska en plan för uppföljning och utvärdering tas fram som grund för kommande arbetet med uppföljning och utvärdering av Socialfonden.

Ett första förslag till plan diskuterades på det informella arbetsseminariet den 12 september 2007. Diskussionen underströk kopplingen mellan utvärdering och lärande. Det var viktigt att använda de fyra kriterierna (relevans, konsistens, effekt och effektivitet) i olika skeden av programperioden. Det förslag som presenterades på sammanträdet den 23 november 2007 kom att godkännas till hälften.

I förslaget beskrev en organisation för lärande inom Socialfondens med både projektutvärdering och den oberoende utvärderingen på programnivå. Beslutet kom därför att endast fattas på de avsnitt som gällde den oberoende utvärderingen. Beslutet kom även att innefatta ett uppdrag till Svenska ESF-rådet att lösa de eventuella problemen som finns vad gäller att registrera individer, organisationer samt företag som erhåller stöd. Planens jämställdhetsperspektiv skulle ytterligare förtydligas. Europeiska kommissionens inkomna synpunkter skulle beaktas.

2.7.2 Uppföljning och utvärdering

Arbetet med uppföljnings och utvärdering rymmer flera områden:

- Ett datoriserat system för indikatoruppföljning och rapportering.
- Rutiner för dokumentation av utlysningar och beslut.
- Stöd för projekt i uppföljning och utvärdering.
- En organisation för lärande, där kunskap och projektresultat sprids och tas tillvara så att nya projektansökningar inte uppfinner hjulen på nytt, utan istället bidrar till att regionens utveckling.
- Styrfartsfrågor och genomförandeorganisation.

EBS och Projektrummet (se ovan) kom att sättas i drift senare än planerad. Mall för lägesrapportering (i enlighet med Svenska ESF-rådets föreskrifter) togs fram under senhösten 2007. Indikatorerna framgår av det operativa programmet (se även avsnitt 3 i denna rapport).

Handledning i uppföljning och utvärdering projekt togs fram i slutet av januari 2008. Förprojekteringar kräver uppföljningar medan genomförandeprojekt kräver ett mer systematiskt upplägg av uppföljning, utvärdering och lärande. Med lärande avses främst att resultat från projektens processutvärderingar bidrar till förändring och effektivisering av projektverksamheten i allmänhet och projektresultaten i synnerhet.

Lärandeorganisationen handlar om Svenska ESF-rådets, Övervakningskommitténs och strukturfondspartnerskapens lärande. En förutsättning för lärandet är den oberoende utvärderingen, som upphandlas under våren 2008.

2.8 Nationell resultatreserv

Socialfonden i Sverige har ingen nationell resultatreserv.

3. Uppgifter per programområde

Adekvat kompetens i företag samt bättre integration i arbetslivet ska särskilt prioriteras i programmet, liksom ungas etablering i arbetslivet. Programområde 1 fokuserar på att sysselsätta ska ha en adekvat kompetens, att motverka diskriminering och främja likabehandling i arbetslivet och att förebygga långtidssjuk-skrivningar. Programområde 2 ska i första hand fokusera på personer som står längst från arbetsmarknaden. I andra hand kan ESF-insatserna inom programområde 2 även omfatta insatser för att underlätta ungas etablering i arbetslivet samt insatser för att förebygga att unga hamnar i utanförskap⁸.

3.1 Programområde 1

Under 2007 har det inte ägt rum någon projektverksamhet. Av inkomna ansökningar (perioden december 2007-januari 2008) att bedöma är det främst offentlig sektor (främst skolor), handels- och industrisektorn som har sökt. Handläggning och prioritering kommer att äga rum under 2008 och kommer att redovisas i 2008 års rapport.

3.1.1 Uppnådda mål och analys av utvecklingen

Uppgifter om den fysiska och ekonomiska utvecklingen inom programområdet

Av tabellerna nedan framgår kvantifierade mål för programområde 1. Det har inte ägt rum någon projektverksamhet under 2007, vilket förklarar varför informationen är nollställd.

⁸ Avsnitt 3.1 i det operativa programmet

Tabell 5 Kvantifierade mål för programområde 1. Basvärdena är hämtade från det operativa programmet, avsnitt 3.2.2

Indikatorer för programområde 1	2007		
	Kvinnor	Män	Totalt
Sysselsatta i kompetensutveckling			
Resultat	0	0	0
Mål	-	-	200 000
Basvärde	-	-	Totalt antal sysselsatta individer 2006 enligt SCB arbetskraftsundersökningar, AKU, var 4 340 000 individer.
Sysselsatta i kompetensutveckling i likabehandling			
Resultat	0	0	0
Mål	-	-	20 000
Basvärde	-	-	Andelen deltagare i projekt för att öka kompetensen inom mångfald, tillgänglighet och jämställdhet var drygt 6 procent av antalet deltagare i projekt i genomförandefas, åtgärd 1:2 i Växtkraft mål 3 under perioden 2000-2006.
Sysselsatta i kompetensutveckling för att minska långtidssjukskrivningar			
Resultat	0	0	0
Mål	-	-	20 000
Basvärde	-	-	Empiriska studier visar att knappt 50 procent av de som arbetade innan sjukskrivningen, ansåg att deras sjukfrånvaro var arbetsrelaterad, år 2003.
Andel förprojekteringar som gått vidare till genomförande			
Resultat	-	-	0
Mål	-	-	75 procent
Basvärde	-	-	I Växtkraft Mål 3 under 2000-2006 utgjorde projekt i genomförandefas, åtgärd 1:2 som andel av projekt i förprojekteringsfas, åtgärd 1:1, 69 procent för samlingsprojekt och 83 procent för enskilda projekt.
	Kvinnor	Män	Totalt

Kvalitetsanalys

Av nedanstående tabeller framgår resultat-, effekt-, fysiska och finansiella indikatorer. Eftersom det inte ägt rum någon projektverksamhet, är samtliga siffror nollställda. Underlag till en del av indikatorerna kommer att finnas tillgängligt tidigast år 2010.

Effekter på främjande av jämställdhet och information i enlighet med artikel 10 i förordning (EG) 1081/2006 finns redovisade i avsnitt 2. Det fanns för 2007 inga särskilda åtgärder för programområde 1 vad gäller dessa utan vidtagna åtgärder gällde för båda programområden.

Tabell 6 Resultat- och effektindikatorer för programområde 1

Programområde 1: resultat- och effektindikatorer	2007	
	Kvinnor	Män
1a. Antal deltagare som upplever att kompetensutvecklingsinsatsen resulterat i att vederbörande getts förutsättningar att ta sig an fördjupade arbetsuppgifter eller breddat sitt arbetsområde.	0	0
1b. Antal deltagare som upplever att kompetensutvecklingsinsatsen resulterat i att vederbörande har fått fördjupade eller breddade arbetsuppgifter.	0	0
	Arbetsställen	
2a. Antal deltagande arbetsställen som upplever att kompetensutvecklingsinsatsen resulterat i att arbetsplatsen präglas av fördjupade kunskaper inom nuvarande arbetsområden.	0	
2b. Antal deltagande arbetsställen som upplever att kompetensutvecklingsinsatsen resulterat i att arbetsplatsen har breddat sin verksamhet, vilket kommer att leda/har lett till ett behov av att få nya eller förändrade arbetsuppgifter utförda.	0	
3. Antal deltagande arbetsställen som upplever efter avslutat projekt att de står bättre rustade för att förhindra långtidssjukskrivningar.	0	
4. Antal deltagande arbetsställen som upplever efter avslutat projekt att arbetsplatsen har fått en ökad kunskap om hur diskriminering motverkas och likabehandling främjas.	0	

Tabell 7 Finansiella och fysiska indikatorer för programområde 1, antal arbetsställen som påbörjat projektdeltagande

Programområde 1: finansiella och fysiska indikatorer	2007
	Antal arbetsställen
Antal arbetsställen som påbörjat deltagande i projekt i programmet, per år och totalt, fördelade på antal anställda, bransch och arbetsmarknadssektor.	
Anställda 1-10	0
11-49	0
50-99	0
100-199	0
200-499	0
500-999	0
1000<	0
Branscher	
Areella näringar	0
Tillverkning och utvinning	0
Energi-miljö	0
Byggverksamhet	0
Handel	0
Transport	0
Hotell och restaurang	0
Information och kommunikation	0

Företagstjänster	0
Offentlig förvaltning m.m.	0
Utbildning	0
Vård och omsorg	0
Personliga och kulturella tjänster	0
Okänd sektor	0
Arbetsmarknadssektor	0
Offentlig sektor	0
Privat sektor	0
Ideell sektor	0

Tabell 8 Finansiella och fysiska indikatorer för programområde 1, deltagare samt stödberättigande kostnader

Programområde 1: finansiella och fysiska indikatorer	2007					
	16-24 år		25-54 år		55-64 år	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Antal individer som påbörjat deltagande i projekt i programmet	0	0	0	0	0	0
				Kvinnor	Män	
Antal egenföretagare som påbörjat deltagande i projekt i programmet, per år och totalt.				0	0	
Antal deltagare i projekt med inriktning på de olika diskrimineringsgrunderna.				0	0	
Antal deltagare i projekt med inriktning på att förebygga långtidssjukskrivningar				0	0	
Genomsnittligt utbetalat stöd per deltagande arbetsställe, ESF-stöd				0	0	
Genomsnittligt utbetalat stöd per deltagande arbetsställe, nationell medfinansiering.				0	0	
Genomsnittligt utbetalt ESF-stöd samt nationell medfinansiering per deltagare under förprojektering.				0	0	
Genomsnittligt utbetalt ESF-stöd samt nationell medfinansiering per deltagare under genomförande.				0	0	

Tabell 9 Finansiella och fysiska indikatorer för programområde 1, timmar per projekt och övergången från förprojektering till genomförande.

Programområde 1: finansiella och fysiska indikatorer	2007
Antal deltagartimmar per projekt.	0
Antal projekt som gått från förprojekteringsfas till genomförandefas med stöd från Socialfonden.	0

Tabell 10 Uppgifter om deltagare i ESF-insatser för programområde 1, bilaga 23 i kommissionens förordning (EG) 1828/2006.

	2007	
	Kvinnor	Män
Antalet nya deltagare	0	0
Deltagare som slutar	0	0
Deltagare som försätter nästa år	0	0
Sysselsatta	0	0
Egenföretagare	0	0
Arbetslösa (inkl. långtid)	0	0
Långtidsarbetslösa	0	0
Utanför arbetskraften	0	0
Personer utanför arbetskraften som deltar i allmän eller yrkesinriktad utbildning	0	0
Ungdomar (15-24 år)	0	0
Äldre arbetstagare (55-64 år)	0	0
Personer med minoritetsstatus*	0	0
Utrikes födda**	0	0
Personer med funktionsnedsättning**	0	0
Övriga mindre gynnade grupper	0	0
Grundskolenivå (åk 1-9)	0	0
Gymnasienivå	0	0
Eftergymnasial utbildning (ej högskola)	0	0
Högskoleutbildning	0	0

*I Sverige har bl.a. romer, samer och tornedalsfinnar minoritetsstatus. Socialfonden i Sverige har dock inte prioriterat särskilda insatser för dessa minoriteter, vilket innebär att uppföljningar inte är möjliga. Programmets insatser är generella och inkluderar naturligtvis personer med minoritetsstatus. NUTS2-regionerna Övre och Mellersta Norrland har representanter från sametinget i sina strukturfondspartnerskap och de regionala planerna nämner vissa riktade insatser till samer.

**I bilagan står det ”Invandrare” och ”Funktionshindrade”, vilket inte överensstämmer med det operativa programmet i Sverige.

3.1.2 Betydande problem och åtgärder för att lösa dem

De betydande problem som var aktuella under 2007 gällde båda programområdena, se avsnitt 2.3

3.2 Programområde 2

Under 2007 har det inte ägt rum någon projektverksamhet. Av inkomna ansökningar (perioden december 2007-januari 2008) att bedöma täcks samtliga prioriterade målgrupper i programmet.

3.2.1 Uppnådda mål och analys av utvecklingen

Uppgifter om den fysiska och ekonomiska utvecklingen inom programrådet

Av tabellerna nedan framgår kvantifierade mål och indikatorer för programområde 2. Ingen projektverksamhet har ägt rum, vilket förklarar varför information är nollställd.

Tabell 11 Kvantifierade mål för programområde 2. Basvärdena är hämtade från det operativa programmet, avsnitt 3.3.2

Indikatorer	2007		
	Kvinnor	Män	Totalt
Antal deltagare som är utanför arbetsmarknaden			
Resultat	0	0	0
Mål	-	-	75 000
Basvärde	-	-	Av antalet arbetslösa under 2006 var enligt AMS i genomsnitt 154 000 långtidsarbetslösa.
Antal deltagare varav utrikesfödda			
Resultat	0	0	0
Mål	-	-	15 000
Basvärde	-	-	Av antalet arbetslösa under 2006 var enligt AMS i genomsnitt 76 000 utrikes födda
Antal deltagare varav unga			
Resultat	0	0	0
Mål	-	-	5 000
Basvärde	-	-	Av antalet arbetslösa under 2006 var enligt AMS i genomsnitt 22 000 unga.
Antal deltagare varav långtidssjukrivna			
Resultat	0	0	0
Mål	-	-	15 000
Basvärde	-	-	Under 2006 var 119 000 långtidssjukskrivna enligt Försäkringskassan.
Andelen deltagare, som efter avslutat projekt har fått jobb eller upplever att deras möjligheter att få jobb har ökat,			
Resultat	0	0	0
Mål	-	-	70 procent
Basvärde	-	-	Basvärde saknas.
Andelen deltagare i arbete, 90 dagar efter avslutat projekt ska vara minst 10 procentenheter högre än det viktade genomsnittliga resultatet för Särskilt anställningsstöd och Förberedande utbildning, (eller annan reguljär åtgärd för motsvarande målgrupp) uppdelat för respektive år samt för hela programperioden.			
Resultat	0	0	0
Mål	-	-	28 procent
Basvärde	-	-	För 2005 var det viktade genomsnittliga andelen i arbete efter 90 dagar 18 % för Särskilt anställningsstöd och Förberedande utbildning.

Kvalitetsanalys

Av nedanstående tabeller framgår resultat-, effekt-, fysiska och finansiella indikatorer. Eftersom det inte ägt rum någon projektverksamhet, är samtliga siffror nollställda. Underlag till en del av indikatorerna kommer att finnas tillgängligt tidigast år 2010.

Effekter på främjande av jämställdhet och information i enlighet med artikel 10 i förordning (EG) 1081/2006 finns redovisade i avsnitt 2. Det fanns för 2007 inga särskilda åtgärder för programområde 2 vad gäller dessa utan vidtagna åtgärder gällde för båda programområden.

Tabell 12 Resultat- och effektindikatorer för programområde 2

Programområde 2: resultat- och effektindikatorer	2007	
	Kvinnor	Män
Antal deltagare som 90 dagar efter avslutat projekt är i arbete, varav:	0	0
utrikesfödda	0	0
16-24 år	0	0
Långtidssjukskrivna	0	0
Antal deltagare som 90 dagar efter avslutat projekt är i reguljär utbildning, varav:	0	0
Utrikesfödda	0	0
16-24 år	0	0
Långtidssjukskrivna	0	0
Antal deltagare som 90 dagar efter avslutat projekt har gått till annan arbetsmarknadspolitisk aktivitet, varav:	0	0
Utrikesfödda	0	0
16-24 år	0	0

Programområde 2: resultat- och effektindikatorer	2007	
	Kvinnor	Män
Antal deltagarna som upplever att möjligheterna att få arbete efter avslutat projekt ökat, varav:	0	0
Utrikesfödda	0	0
16-24 år	0	0
Långtidssjukskrivna	0	0

Tabell 13 Finansiella och fysiska indikatorer för programområde 2, antal deltagare som påbörjade projektdeltagande

Programområde 2: finansiella och fysiska indikatorer	2007				
	Helt arbetslösa	Helt eller delvis sjukskrivna	Hel eller delvis sjukersättning	Ekonomiskt bistånd Introduktionsersättning	Unga i övergången mellan studier och

									arbetsliv	
	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M
Antal deltagare som påbörjat projekt-deltagande.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabell 14 Finansiella och fysiska indikatorer för programområde 2, antal individer som påbörjade projektdeltagande

Programområde 2: finansiella och fysiska indikatorer	2007					
	16-24 år		25-54 år		55-64 år	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Antal individer som påbörjat deltagande	0	0	0	0	0	0

Tabell 15 Finansiella och fysiska indikatorer för programområde 2, antal utrikesfödda deltagare och deltagare med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga

Programområde 2: finansiella och fysiska indikatorer	2007	
	Kvinnor	Män
Antal utrikesfödda deltagare	0	0
Antal deltagare med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga.	0	0

Tabell 16 Finansiella och fysiska indikatorer för programområde 2, antal timmar samt utbetalt stöd och verifierad medfinansiering per projekt

Programområde 2: finansiella och fysiska indikatorer	2007
Antal deltagartimmar per projekt.	0
Utbetalat stöd per projekt.	0
Verifierad medfinansiering per projekt	0

Tabell 17 Uppgifter om deltagare i ESF-insatser för programområde 2, bilaga 23 i kommissionens förordning (EG) 1828/2006.

	2007	
	Kvinnor	Män
Antalet nya deltagare	0	0
Deltagare som slutar	0	0
Deltagare som försätter nästa år	0	0
Sysselsatta	0	0
Egenföretagare	0	0
Arbetslösa (inkl. långtid)	0	0
Långtidsarbetslösa	0	0
Utanför arbetskraften	0	0
Personer utanför arbetskraften som deltar i allmän eller yrkesinriktad utbildning	0	0
Ungdomar (15-24 år)	0	0
Äldre arbetstagare (55-64 år)	0	0
Personer med minoritetsstatus*	0	0
Utrikes födda**	0	0
Personer med funktionsnedsättning**	0	0
Övriga mindre gynnade grupper	0	0
Grundskolenivå (åk 1-9)	0	0
Gymnasienivå	0	0
Eftergymnasial utbildning (ej högskola)	0	0
Högskoleutbildning	0	0

*I Sverige har bl.a. romer, samer och tornedalsfinnar minoritetsstatus. Socialfonden i Sverige har dock inte prioriterat särskilda insatser för dessa minoriteter, vilket innebär att uppföljningar inte är möjliga. NUTS2-regionerna Övre och Mellersta Norrland har representanter från sametinget i sina strukturfondspartnerskap och de regionala planerna nämner vissa riktade insatser till samer.

**I bilagan står det "Invandrare" och "Funktionshindrade", vilket inte överensstämmer med det operativa programmet i Sverige.

3.2.2 Betydande problem och åtgärder för att lösa dem

De betydande problem som var aktuella under 2007 gällde båda programområdena, se avsnitt 2.3

4. ESF-program: Enhetlighet och koncentration

Koppling till Europeiska sysselsättningsstrategin

Eftersom 2007 har främst inneburit säkerställandet av förutsättningar för Socialfonden finns det inget att rapportera under denna punkt. Socialfonden i Sverige är konstruerad så att den kan tjäna som ett komplement till nationella åtgärder inom utbildnings- och arbetslivsområdet.

Projektresultat för den första utlysningssomgången (december 2007- januari 2008) kommer att finnas tillgängliga tidigast i mitten av 2010. Genom programmets

förutsättningar - urvalskriterier, strukturfondspartnerskap, förvaltnings- och kontrollsystem, utvärdering, indikatoruppföljning, nationellt temaarbete och processtöd - kommer dessa resultat att kunna konkretiseras och förädlas så att deras konkreta bidrag till Europeiska sysselsättningsstrategin synliggörs.

Koppling till sysselsättningsmålen och Europeiska kommissionens rekommendationer

Lissabonstrategins sysselsättningsmål på 70 procent sysselsättningsgrad, 60 procent för kvinnor och 50 procent för äldre har uppnåtts av Sverige. År 2007 var motsvarande siffror enligt tabell 16 (bilaga 1) cirka 75, 73 och 70 procent. Samtidigt finns det stora utmaningar såsom deltidssysselsättning bland kvinnor, hög arbetslöshet bland personer med utländsk bakgrund, ungdomar (både med svensk och utländsk bakgrund) samt personer som är helt eller delvis sjukskrivna⁹.

I Europeiska kommissionens strategirapport 2007¹⁰ bedömde man att Sverige gör goda framsteg i genomförandet av det nationella handlingsprogrammet. Bland styrkorna i handlingsprogrammet betonar kommissionen:

- Handlingsplanen för regelförenkling och insatserna för att stärka arbetet med konsekvensanalyser.
- Framstegen med att öka arbetskraftsutbudet och minska arbetslösheten.
- Hållbar energianvändning.
- Ökade insatser för att stärka offentliga investeringar i forskning och utbildning.

Viktiga insatser för de kommande åren är enligt Europeiska kommissionen:

1. Ytterligare lagstiftningsåtgärder för att stärka konkurrensen, inte minst i tjänstesektorn.
2. Fokusera på genomförandet och utvärdering av reformer för att öka incitament till arbete.
3. Hantera ungdomsarbetslösheten, öka sysselsättningen bland immigranter samt återinföra långtidssjukskrivna i arbete.

Socialfonden 2007-2013 kommer att särskilt bidra till den tredje insatsen, då programmets mål är öka anställbarheten bland ungdomar, personer med utländsk bakgrund och personer som är helt eller delvis sjukskrivna. Projektresultat kommer att bearbetas så att deras konkreta bidrag till Europeiska sysselsättningsstrategin synliggörs. Bearbetning har påbörjats under 2008 genom strategier för nationella temagrupper och etablering av nationella processtöd. Projektresultat blir aktuella tidigast i mitten av 2010.

⁹ Se Sveriges handlingsprogram för tillväxt och sysselsättning - *Uppföljningsrapport 2007*

¹⁰ Faktapromemoria 2007/08:FPM64 Rapport om Lissabonstrategin

5. Program som finansieras av ERUF/sammahållningsfonden: större projekt

Informationen avser Regionalfonden och sammanhållningsfonden.

6. Tekniskt stöd (programområde 3)

Det tekniska stödet, programområde 3, uppgår till cirka 27,6 miljoner euro under perioden 2007-2013.

Användningen av det tekniska stödet

Utfallet av tekniskt stöd var cirka 1 616 000 euro, varav hälften (808 000 euro) finansierades med nationell offentlig medfinansiering över anslaget 22:5. Utfallet gäller perioden maj till december 2007, eftersom organisationen för Socialfonden 2007-2013 etablerades i maj.

Drygt 60 procent av det tekniska stödet har gått till personalkostnader för förvaltning och kontroll för Socialfonden 2007-2013, däri ingår samordnare, controller, administratörer och chefer.

I de övriga 40 procenten ingår lokalkostnader och inköp av varor och tjänster. Varor och tjänsterna är kopplade till uppbyggnaden av regionkontoren och framtagandet av regionala planer. Här ingår även informationsmöten för sökanden och utbildning i Socialfonden.

Procentuell andel av strukturfondsbidrag till tekniskt stöd

Den procentuella andelen är fyra procent av strukturfondsbidraget för hela programperioden. Det tekniska stödet för 2007 finansierades med lika mycket nationellt offentliga medel.

7. Information och offentlighet

Information om och publicitet åt Socialfonden, inklusive föredömliga exempel och viktigare evenemang

Informationen om Socialfonden finns sedan programmets godkännande i september 2007 på Svenska ESF-rådets hemsida. Flertalet organisationer i Socialfondens övervakningskommitté har också information om Socialfonden.

Svenska ESF-rådet bestämde i maj 2007 att all information om Socialfonden ska finnas elektronisk. En mindre upplaga av broschyrer och gratisartiklar ska finnas tillgänglig. På hemsidan finns information om det operativa programmet, nationella urvalskriterier, ESF-rådets föreskrifter, regionala planer, utlysningar, handledningar och länk till EBS och Projektrum.

Besöksantalet ökade under hösten 2007 från cirka 7 000 i månaden till 25 000¹¹.

Svenska ESF-rådets regionala kontor höll under senhösten och vintern informationsträffar om Socialfonden och utlysningarna. Cirka 3 000 personer deltog på dessa informationsträffar¹².

Under november-december 2007, då lanseringen av Socialfonden 2007-2013 började uppmärksammas på marknaden, hade dagspressen 46 artiklar och 5 radioinslag¹³. Häri ingår även media i de fyra nordligaste länen, som även omfattas av programmet. Eftersom 90 procent av Socialfondens medel finns på regional nivå är det främst regionala media som har publicerat nyhetsartiklar om den regionala fördelningen av socialfondsmedel och om ansökningsmöjligheter i samband med utlysningarna.

Tidningen Mind som getts ut av Svenska ESF-rådet sedan 2005 med en upplaga av 12 000 exemplar, och som speglar projektresultat och effekter i Mål 3 och Equal, utkom med sitt sista nummer i april 2007. I tidningen informerades även om Socialfonden 2007-2013, samverkan mellan Svenska ESF-rådet och Verket för Näringslivsutveckling, Nutek, och Svenska ESF-rådets nya organisation och arbetsformer.

Kommunikationsplanen var under bearbetning under 2007. Ett första förslag till kommunikationsplan gavs för kännedom för Socialfondens övervakningskommitté. Den skickades i mars 2008 till Europeiska kommissionen.

¹¹ s. 28 i *Svenska ESF-rådets årsredovisning 2007*

¹² *ibid.*

¹³ *ibid.*, s. 8 i *Svenska ESF-rådets årsredovisning 2007*. Mätningen har gjorts av Observer/Cision (Media Monitor Report och Retriever AB Media monitor Report, dnr 2007-00299)

Indikatorer

Programmets indikatorer har redovisats i avsnitt 2. I planen – skickat till Europeiska kommissionen i mars 2008 – finns beskrivet åtgärder för uppföljning och utvärdering.

Stöd för projektsökanden och projektägare

I slutet av 2007 fanns följande tre handledningar framtagna:

- Projekthandledning i ekonomi: framtagen av projektgranskningsenheten som huvudskrivare med en intern referensgrupp.
- Vägledning i jämställdhetsintegrering.
- Vägledning för tillgänglighet för personer med funktionshinder.

Arbete hade påbörjats med handledning i transnationalitet, uppföljning och utvärdering och strategisk påverkan.

Syftet med ”Projektrummet” (se ovan) är att sökande ska få ett utökat stöd att skriva en ansökan och därefter kunna följa och hantera projektet genom hela processen.

I Projektrummet baseras frågorna i den elektroniska ansökan utifrån specifika regler för respektive utlysning vilket underlättar skrivprocessen. Frågorna regleras beroende på utlysningens programområde, målgrupp, projektfas etc. Kostnads- och finansieringsbudget kontrolleras med automatik utifrån programområde och aktuell utlysning.

Ytterligare fördel är att uppgifter om sökande sparas och kan därmed hämtas om de söker på nytt. Utbetalningsansökningar och rapporteringar är ytterligare funktioner, som kommer att tillkomma i Projektrummet.

När driftsättningen försenades, togs en ansökningsblankett i PDF-format fram. Den innehöll alla fält och frågor och kunde därmed täcka samtliga utlysningar. Sökande fick då manuellt bocka för och skriva i de fält som var aktuella för respektive utlysning. Upplägget med en enda ansökningsblankett visade sig vara bra med tanke på att sökande inte behövde välja mellan olika ansökningsblanketter och därmed minimerades risken att välja fel blankett. För att underlätta registreringen togs en guide fram för ifyllningen av blanketten (baserad på uppgifter som registreras i EBS) i slutet av januari 2008.

Ett viktigt stöd för projektsökanden och projektägare är bl.a. projekt med särskild inriktning inom programområde. Redan i juni 2007 påbörjades arbetet med att se över hur dessa projekt kan bidra till Socialfondens mervärde och vad de ska handla om. I samband med Övervakningskommitténs sammanträde den 23 november 2007 informerade Svenska ESF-rådet om följande idéer om projekt med särskild inriktning:

- **Processtöd för att stärka kunskaperna om jämställdhetsintegrering som metod:** Stärka kunskaperna om hur man kan planera och genomföra projektverksamhet med jämställdhetsintegrering som kvalitetshöjande metod.

- **Processtöd för att stärka kunskapen om hur göra arbetslivet tillgängligt även för personer med funktionshinder:** Stärka kunskapen om hur man kan skapa en projektverksamhet eller en arbetsplats som är tillgänglig även för personer med funktionshinder.
- **Processtöd för att stärka lärandet i ESF-projekt:** Få insikt i och kunskap om innebörden i strategisk påverkan som förhållningssätt och hur man kan planera sin projektverksamhet utifrån detta förhållningssätt.

Först under januari 2008 initierades möten med relevanta intressenter för dessa projekt, främst jämställdhetsintegrering och tillgänglighet för personer med funktionshinder.

Arbetet med projekt med särskild inriktning i programområde 2, temagrupperna, påbörjades först i februari 2008.

Medfinansiering

Programområde 2, Ökat arbetskraftsutbud, har nationell offentlig medfinansiering genom statliga medel som beslutas på lokal, regional eller nationell nivå. En intern arbetsgrupp inrättades maj 2007 för att se över hur den offentliga medfinansieringen ser ut för den kommande perioden och hur den kan redovisas. Arbetsgruppen har haft ett flertal möten under 2007, där representanter från Försäkringskassan, KK-stiftelsen, Sveriges Kommuner och Landsting och Arbetsförmedlingen har deltagit.

I slutet av året hade arbetsgruppen kommit med en inkluderande definition av begreppet offentlig medfinansiering, vilket innebär att offentliga medel till privata och ideella organisationer kan räknas som offentlig medfinansiering så länge medfinansiering är relevant för projektet och stödberättigande.

Bilaga 1

Den svenska ekonomin

Under 2007 försvagades den svenska BNP-tillväxten. Orsaken var en minskad efterfrågan på svenska varor i utlandet, som i sin tur påverkade exporten. Den inhemska efterfrågan hade en mer positiv utveckling och fortsatte växa under 2007. Investeringsstillväxten blev hög och hushållens konsumtion växte snabbt 2007, vilket också bidrog till att driva upp importtillväxten. Konsumtionen steg med den starka inhemska efterfrågan i kombination med den försvagade utländska efterfrågan resulterade i att utrikeshandeln för första gången under 2000-talet drog ned BNP-tillväxten. Sammantaget ökade BNP med 2,6 procent 2007, vilket är nästan hälften av 2006 års BNP-tillväxt, som låg på 4,1 procent¹⁴.

Tabell 18. Utvecklingen i Sverige; valda nyckeltal 2006-2007. Källa: Siffror för 2006 från *Svensk ekonomi, bilaga till den ekonomiska vårpropositionen år 2007*, s. 91. Siffror för 2007 från *Svensk ekonomi, bilaga till den ekonomiska vårpropositionen år 2008*, s. 196.

	2006	2007
BNP	4,1	2,6
Produktivitet	2,7	-0,2
Arbetade timmar	1,4	3,1
Medelarbetstid	-0,4	0,7
Reguljär sysselsättningsgrad* ^a	77,7	79,4
Öppen arbetslöshet* ^b	5,4	4,6
Programdeltagare ^c	3,0	1,9

^a Antalet sysselsatta i åldern 20-64 år i procent av befolkningen, exkl. konjunkturberoende program.

^b I procent av arbetskraften.

^c Personer i konjunkturberoende arbetsmarknadspolitiska program.

*Fördelningen kvinnor och män, se tabell 2 och framåt.

Den offentliga sektorns utgifter påverkas av den ekonomiska tillväxten, den demografiska utvecklingen och politiska beslut. Mellan 2003 och 2007 minskade den offentliga sektorns andel av BNP, den s.k. utgiftskvoten, från 54,3 till 49,9 procent av BNP. Det är framför allt den starka tillväxten och utvecklingen på arbetsmarknaden som medfört att utgiftskvoten minskat under de senaste åren. Drygt hälften av den offentliga sektorns utgifter 2007 utgjordes av konsumtion. Den offentliga konsumtionen återfinns i huvudsak inom områdena vård, skola, omsorg samt allmän offentlig förvaltning¹⁵. Kommunernas andel av konsumtionen var 22 procent och statens 6,8 procent av BNP.

Lönespridningen har inte förändrats de senaste åren. Kvinnors lön i förhållande till mäns beräknades 2005 vara 92 procent när hänsyn har tagits till olika ålder, utbildning, arbetstid och bransch. När hänsyn inte tas till dessa variabler minskar kvinnors lön i förhållande till män 84 procent.¹⁶

¹⁴ s. 84 i *2008 års ekonomiska vårproposition (2007/08:100)*

¹⁵ Ibid, ss. 119-120

¹⁶ Ibid, s. 44.

Sysselsättningen

Efter att ha utvecklats svagt under fyra års tid vände sysselsättningen uppåt under åren 2006 och 2007. 2007 steg antalet arbetade timmar mer än sysselsättningen, dvs. medelarbetstiden ökade (se tabell 1 ovan). Den markanta ökningen av medelarbetstiden förra året berodde främst på en minskad frånvaro. Minskningen i frånvaro förklaras av ett successivt minskat antal deltagare i det arbetsmarknadspolitiska programmet friår och en minskad sjukfrånvaro¹⁷.

Som framgår av tabell 2 nedan ökade andelen sysselsatta med 1,1 procentenheter jämfört med 2005 i åldersgruppen 16 till 64 år. Om man räknar in förändringen sedan 2005 har andelen ökat med cirka 1,5 procentenheter. Ökningen av andelen sysselsatta gällde män i högre grad än kvinnor, se tabell 2 nedan. Största skillnaden finns i åldersgruppen 25 till 34 år, där andelen sysselsatta kvinnor uppgår till 79,4 procent och män till 87,4 procent.

Tabell 19 Andel sysselsatta av befolkningen per kön och ålder (15-64 år), i procent 2006-2007. Källa; SCB, AKU – Grundtabeller, årsmedeltal 2007, tabell 1A, utgiven 2008-01-31 samt årsmedeltal 2006 tabell 1.

Ålder	Kvinnor		Män		Totalt	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
16-64 år	72,1	73,2	76,8	78,0	74,5	75,6
20-64 år	75,9	77,1	81,6	83,0	78,8	80,1
15-24 år	40,3	42,2	39,6	41,6	39,9	41,9
25-34 år	78,0	79,4	85,5	87,4	81,8	83,5
35-44 år	83,0	84,8	90,5	91,6	86,8	88,2
36-54 år	83,3	84,4	87,0	87,8	85,2	86,1
55-64 år	67,1	67,1	72,4	73,1	69,8	70,1

Den yngsta åldersgruppen 15 till 24 år hade den lägsta sysselsättningsgraden både för kvinnor och män, vilket delvis kan förklaras med att åldersgruppen befinner sig i utbildning. Ökningen för samtliga åldersgrupper ligger på cirka två procentenheter för samtliga åldersgrupper. När det gäller kvinnor är det åldersgrupperna 15 till 24 år samt 35 till 44 år, vilka har ökat med cirka två procentenheter, medan 36 till 54 år ligger på en procentenhet. Sysselsättningen för kvinnor i åldersgruppen 55 till 64 år är oförändrad. Ökningen för män är störst inom åldersgrupperna 15 till 24 år samt 25 till 34 år och den ligger på cirka två procentenheter. Ökningen för män i de resterande åldersgrupperna ligger på drygt en procentenhet.

¹⁷ Ibid, s. 93.

Med tanke på den höga arbetslösheten i åldersgruppen 15 till 24 år (se avsnittet Arbetslöshet nedan) kan en ökning på två procentenheter betraktas som marginell. En satsning på denna åldersgrupp är därmed i linje med Socialfondens inriktning.

Andelen sysselsatta utrikes födda kvinnor och män låg 2007 på något högre nivå än 2006. Då låg andelen på 62,3 procent för utrikes födda och 76,7 procent för inrikes födda i åldersgruppen 16 till 64 år. Detta innebär att sysselsättningen har ökat med 1,6 procentenheter för utrikesfödda och 1,1 procentenheter för inrikes födda.

Tabell 20 Andel sysselsatta av befolkningen per kön, ålder (15-74 år) samt status som utrikes eller inrikes född, i procent. Källa; SCB, AKU – Grundtabeller, årsmedeltal 2007, tabell 32B, utgiven 2008-01-31.

	Kvinnor		Män		Totalt	
Ålder	Inrikes	Utrikes	Inrikes	Utrikes	Inrikes	Utrikes
16-64 år	75,9	59,6	79,6	68,8	77,8	63,9
20-64 år	80,4	61,3	84,9	72,1	82,7	66,4
15-24 år	43,3	33,8	42,1	37,6	42,7	35,8
25-54 år	87,1	65,5	91,1	78,0	89,2	71,3
55-74* år	44,5	33,7	52,4	39,2	48,4	36,4

*Gruppen 55-64 år särredovisas inte i AKU.

Som framgår av tabell 3 finns det en skillnad mellan inrikes födda och utrikes födda sysselsatta kvinnor och män på drygt 14 procentenheter i åldersgruppen 16 till 64 år med 16 procentenheter i åldersgruppen 20 till 64 år. Denna skillnad har varit bestående trots den smärre ökningen av andelen sysselsatta utrikes födda de senaste 20 åren. Denna skillnad ökar med personernas ålder: sju procentenheter i den yngsta åldersgruppen, drygt 18 procentenheter i den mellersta och 12 procentenheter i den äldsta. Skillnaden i åldersgruppen 15 till 24 år är störst för ungdomar med utomeuropeisk bakgrund¹⁸.

Skillnaden mellan utrikes födda kvinnor och män i både åldersgruppen 16 till 64 år och 20 till 64 år ligger på 10 procentenheter. Den har ökat med fyra procentenheter de senaste två åren. Trots att skillnaden mellan inrikes födda kvinnor och män inte lika hög (drygt fyra procentenheter) har den också med två procentenheter de senaste två åren.

Största skillnaden mellan inrikes och utrikesfödda kvinnor finns i åldersgruppen 25 till 54 år och ligger på 20 procentenheter. Motsvarande fall för män ligger på 13 procentenheter. Den yngsta åldersgruppen har lägst skillnad, nio procentenheter för kvinnor och fem procentenheter för män.

¹⁸ Statistik för kvinnor och män för utomeuropeiska ungdomar finns inte att tillgå. Integrationsverket, 2004, *Rapport Integration 2003*. s 109

Vistelsetiden i Sverige påverkar också sysselsättningen, ju längre vistelsetiden är desto mer ökar möjligheten att vara sysselsatt. Detta förändrar dock inte skillnaden på sysselsättning mellan inrikes och utrikes födda personer. Även de som bott i Sverige i minst 20 år har lägre sysselsättningsgrad än inrikes födda, till och med när man har tagit hänsyn till de variabler som kan ha betydelse såsom kön, ålder, utbildning och civilstånd¹⁹. Andelen sysselsatta kvinnor och män varierar beroende på födelselandet. De som är födda i länder i Afrika, Asien och Europa utanför Europeiska unionen har lägre sysselsättningsgrad än de som är födda i Norden och i Europeiska unionen²⁰.

Personer med funktionshinder har en lägre sysselsättningsgrad än befolkningen i stort. Andelen sysselsatta män med funktionshinder är högre än andelen sysselsatta kvinnor med funktionshinder. Personer med funktionshinder har lägre sysselsättningsgrad än personer utan funktionshinder. Enligt de senaste tillgängliga siffrorna från år sista kvartalet 2006²¹ hade andelen sysselsatta personer med funktionshinder i åldersgruppen 16 till 64 år minskat till 62,9 procent jämfört med 65 procent samma period 2000²². Den har dock ökat med drygt en procentenhet jämfört med samma period 2004²³. Detta kan jämföras med andelen sysselsatta personer utan funktionshinder på cirka 77 procent 2006. Samma år var 60,3 procent av kvinnor med funktionshinder och 65,8 procent av män med funktionshinder sysselsatta²⁴.

Arbetsmarknaden är fortfarande starkt könsuppdelad. Kvinnor arbetar i större utsträckning deltid än män och lägger mer tid än män på det obetalda arbetet. Den skeva fördelningen av betalt och obetalt arbete förstärker inkomstskillnaderna mellan kvinnor och män.

¹⁹ ibid ss 87-89. I rapporten har ett index tagits fram, vilket jämför utrikes och inrikes födda med samma kön, ålder, utbildning och civilstånd. Rapporten konstaterar: "Eftersom alla kvoterna är mindre än 1 framgår också att sysselsättningschanserna är lägre för alla utrikes födda, även för dem som varit i 20 år eller längre i Sverige" (ss. 88-89).

²⁰ Integrationsverket, 2006, *Rapport Integration 2005*, ss. 33-35

²¹ SCB, *Funktionshindrades situation på arbetsmarknaden – 4:e kvartalet 2006*.

"Definitionen av funktionshinder baserar sig på FN:s standardregler. I dessa standardregler säger man att begreppet funktionsnedsättning innefattar ett stort antal olika funktionshinder. Människor kan ha funktionsnedsättningar på grund av fysiska eller intellektuella skador eller sjukdomar, syn- eller hörselskador eller –sjukdomar, medicinska tillstånd eller mentalsjukdomar. Sådana skador, tillstånd eller sjukdomar kan vara av bestående eller övergående natur." (ibid, s. 14)

²² ibid., s. 34

²³ SCB gör sina mätningar vart annat år med början år 1996.

²⁴ ibid, s 35.

Ohälsan i arbetslivet

Efter flera år med kraftigt ökade sjuktal²⁵ har utvecklingen under de senaste fem åren vänt. 2007 gick sjuktalet ned från 14 dagar till 12,3 dagar. Minskningen för kvinnor låg på cirka två dagar och för män på drygt en dag. Samma minskning gällde även för år 2006. Könsfördelningen är oförändrad; 60 procent är kvinnor och 40 procent är män.

Arbetslöshet

2007 var i genomsnitt cirka 292 000 personer arbetslösa i åldersgruppen 16 till 64 år, vilket motsvarar 6,2 procent av arbetskraften. Av dessa var cirka 146 000 kvinnor och 147 000 män. Arbetslösheten 2007 minskade med en procentenhet jämfört med 2006, se tabell 4 nedan. Kvinnorna har i regel en procentenhet högre arbetslöshet än män i samtliga åldersgrupper. Lägsta skillnaden finns i åldersgruppen 45 till 54 år och ligger på 0,3 procentenheter.

Arbetslösheten i åldersgruppen 15 till 24 år fortsatte att vara den högsta även 2007, cirka 19 procent, även om den gått ned cirka två procentenheter. De övriga åldersgrupperna har en arbetslöshet i närheten av fyra procent. Det kan noteras marginella minskningar i arbetslöshet för kvinnor och män i samtliga åldersgrupper.

Tabell 21. Arbetslöshet per kön och ålder (15-64 år), 2007-2007, i procent. Källa; SCB, AKU – Grundtabeller, årsmedeltal 2006 och årsmedeltal 2007, tabell 1.

Ålder	Kvinnor		Män		Totalt	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
16-64 år	7,2	6,4	7,0	5,9	7,1	6,2
20-64 år	6,0	5,3	6,1	5,0	6,1	5,1
15-24 år	22,0	19,8	21,0	18,7	21,5	19,2
25-34 år	7,4	6,6	6,8	5,2	7,1	5,9
34-44 år	5,3	4,6	4,4	3,7	4,8	4,1
45-54 år	3,8	3,2	4,3	3,5	4,1	3,4
55-64 år	3,8	3,5	4,9	4,3	4,4	3,9

En minskning på mellan en och två procentenheter kunde även noteras för utrikes födda²⁶. Arbetslösheten för utrikes födda kvinnor i åldersgruppen 16 till 64 år minskade från 13,1 procent 2006 till 12,5 procent 2007. För de utrikes födda männen gick arbetslösheten ned från 13,4 procent 2006 till 11,6 procent 2007.

²⁵ Antal utbetalda dagar med sjukpenning per registrerad försäkrad i åldrarna 16-64 år exklusive försäkrade med hel sjukersättning eller aktivitetsersättning (före år 2003 hel förtidspension eller helt sjukbidrag). Sjuktalet redovisas för en tolv månaders period. Källa:

http://statistik.forsakringskassan.se/portal/page?_pageid=47.40517&_dad=portal&_schema=PORTAL

²⁶ SCB – AKU – Grundtabeller, årsmedeltal 2006 samt årsmedeltal 2007, tabell 32B.

Ungdomsarbetslösheten för utrikes födda är fortfarande hög och låg på 28 procent 2007 jämfört med 31,7 procent föregående år. Skillnaden i arbetslöshet mellan inrikes och utrikes födda kvinnor och män har förändrats marginellt och ligger fortfarande på sju procentenheter.

Den senaste statistiken om personer med funktionshinder är från det sista kvartalet 2006²⁷. Andelen arbetslösa personer med funktionshinder i åldersgruppen 16 till 64 år har ökat sedan 2002, då den låg på 4,3 procent till 6,2 procent 2006. Detta gäller för hela befolkningen, men utvecklingen är markant för personer med funktionshinder²⁸. Samma siffror för kvinnor och män utan funktionshinder var 3,7 respektive 4,3 procent.

Skillnaden i arbetslösheten har genomgående legat på minst en procentenhet för personer med och utan funktionshinder. 2006 var skillnaden som störst, drygt två procentenheter. För kvinnor med funktionshinder låg arbetslösheten på 5,8 procent (6,5 procent 2004) och för män på 6,6 procent (6,1 procent 2004)²⁹. Cirka 34 procent av personer med funktionshinder arbetade mellan 1-34 timmar (dvs. deltid) jämfört med cirka 21 procent av personer utan funktionshinder. Nästan hälften av kvinnorna arbetade heltid och tre fjärdedelar av männen.

I december 2007 deltog i cirka 60 000 personer (varav 7 400 ungdomar i åldersgruppen 18 till 24 år) i sökande program med aktivitetsstöd, vilket var 16 500 personer (varav 3 000 ungdomar) färre än december 2005³⁰. Könsfördelningen var jämn.

Antalet deltidsarbetslösa i december 2007 uppgick till cirka 51 000 personer, dvs. 11 000 färre personer än 2006. Könsfördelningen är oförändrad, fortfarande är majoriteten (77 procent) av de deltidsarbetslösa kvinnor. Antalet långtidsarbetslösa minskade inte alls i lika hög grad, från cirka 46 000 till 44 000 personer. Här är könsfördelningen jämn. Minskningen var dock högre för män (9 procent) än för kvinnor (drygt 1 procent). Antalet långtidsarbetslösa ungdomar ökade dock 77 procent, från 3 800 personer till 7 400 personer. Ökningen gällde både kvinnor och män.

Cirka 70 000 personer var i särskilda insatser för personer med funktionshinder, en ökning med drygt 3 000 personer. Cirka 40 procent var kvinnor och 60 procent män.

²⁷ Källa: SCB, *Funktionshindrades situation på arbetsmarknaden – 4:e kvartalet 2006*

²⁸ *ibid*, s. 37.

²⁹ *Ibid*, ss. 39-40

³⁰ All statistik är hämtad från Arbetsförmedlingen månadsstatistik december 2007, <http://www.ams.se/admin/Documents/ams/arbdata/tidigare.htm>

Bilaga 2

Ledamöter i Socialfondens övervakningskommitté 2007

Organisation:	Ordinarie:	Suppleant:
Arbetsgivarverket Box 3267 103 65 Stockholm	Josi Lundin	Anders Andersson
Arbetsmarknadsstyrelsen Vattugatan 17 113 99 STOCKHOLM	Lars Sjöström	Lena Liljebäck
DO	Yamam Al-Zubaidi	Katarina Janvid
FAS Box 2220 103 15 STOCKHOLM	Kenneth Abrahamsson	Ulla Wallin
Företagarna Box 246 106 67 Stockholm	Ove Jansson	Anna Hedberg
Försäkringskassan	Ale Friberg	Lena Rönnevig
Handikappförbundens Samarbetsorgan	Barbro Lindgren	Örjan Brinkman
Handikappombudsmannen Box 49132 100 39 Stockholm	Kerstin Jansson	Torbjörn Andersson
HomO Box 3327 103 66 STOCKHOLM	Christine Gilljam	Marie Lindberg

IFAU Box 513 751 20 UPPSALA	Erik Mellander	Eva Mörk
Internationella programkontoret för utbildningsområdet Box 22007 104 22 Stockholm	Heléne Säll Matsson	Christina Jansson
Jämställdhetsombudsmannen Box 3397 103 68 Stockholm	Dennis Kullman	Anne-Charlott Callerstig
Kooperationens förhandlingsorganisation Box 2292 103 17 STOCKHOLM	Lena Widman	Lars Trapp
Kooperativ utveckling Box 2292 103 17 STOCKHOLM	Roine Karlsson	Kajsa Vik
NUTEK 117 86 Stockholm	Karin Hallerby	Lars Nyberg
Landsrådet för Sveriges ungdomsorganisationer Gammelgårdsvägen 38-42 112 64 STOCKHOLM	Fredrik Engström	Eva Westerberg
LO Barnhusgatan 18 105 53 Stockholm	Filis Sigala	Hans Karlsson
LRF Franzéngatan 6 105 33 STOCKHOLM	Anders Johannesson	Lisbeth Björk
Myndigheten för skolutveckling	Peter Holmberg	Eva Laurelli

Regeringskansliet Arbetsmarknadsdepartementet 103 33 STOCKHOLM	Eva Uddén Sonnegård	Annelie Westman
Riksidrottsförbundet	Marie Denitton	Patrik Oscarsson
Riksorganisationen Hela Stortorget 7, 1 tr 111 29 Stockholm	Inez Abrahamzon	Jan Runfors
SACO Box 2206 103 15 Stockholm	Charlotta Krafft	Göran Boldt
Socialstyrelsen 106 30 Stockholm	Drazenko Jozic	Eva Franzén
Sveriges kommuner och landsting Hornsgatan 20 118 82 Stockholm	Gunnar Anderzon	Vivi Jacobson-Libietis
Svenskt Näringsliv Storgatan 19 114 82 Stockholm	Therese Kraus	Lars Gellner
TCO Linnégatan 21 114 94 Stockholm	Annika Berkland	Ulrika Hektor
Ungdomsstyrelsen	Vegard Hölaas	Inger Ashing
VINNOVA 101 58 Stockholm	Mats Engwall	Marianne Döös
Växjö universitet Universitetsplatsen 1 352 52 VÄXJÖ	Jonas Månsson	Maria Nilsson